

Η ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ

Ο Ιωάννης ο επονομασθείς Χρυσόστομος, θεωρείται ως ο μεγαλύτερος Πατέρας της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας. Γεννήθηκε στα 347, απεβίωσε το 407 μ.Χ. και έδρασε στην Αντιόχεια της Συρίας.

Η μητέρα του η Ανθούσα τον έστειλε να μορφωθεί στη σχολή του Λιβάνιου, περίφημου ρήτορα της εποχής του. Απ' αυτόν έμαθε την ρητορική τέχνη και μαζί με την φυσική του ικανότητα, έφθασε να γίνει απαράμιλλος ομιλητής. Γι' αυτό και 143 χρόνια απ' τον θάνατό του, ονομάστηκε Χρυσόστομος. Σπούδασε όμως φιλοσοφία και θεολογία κοντά στο φιλόσοφο Ανδραγάθιο. Ο Ιωάννης βαπτίστηκε κατά τη συνήθεια της εποχής εκείνης σε ηλικία ώριμη, δηλ. 23 ετών. Αφιέρωσε έξι έτη για τη μελέτη της Γραφής, αλλά πολύ περισσότερα για να ωριμάσει και να καρποφορήσει μέσα του ο θείος Λόγος.

Ζούσε σε μια ταραγμένη και ετερόκλητη εποχή. Είναι ενδιαφέρον όμως, να σημειώσει κανείς ότι πολλά μεταγενέστερα αντι-Γραφικά στοιχεία δεν τα γνωρίζει και τα αντικρούει. Όπως π.χ. το πρωτείο του Πάπα .

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος υπήρξε λαμπρός σχολιαστής των Αγίων Γραφών. Με το κήρυγμά του έκαμε διαδοχικές εξηγήσεις της Βίβλου. Έχουν διαφυλαχθεί περίπου 600 λόγοι του Ιωάννη σε ποικίλλα θέματα. Απ' αυτούς 67 είναι για τη Γένεση, 59 για τους Ψαλμούς, 90 για το Ευαγγέλιο του Ματθαίου, 88 για το Ευαγγέλιο του Ιωάννη, 55 για τις Πράξεις των Αποστόλων, 34 για την Προς Εβραίους Επιστολή κλπ.

Απ' αυτά τα έργα προκύπτει η μεγάλη αγάπη και εκτίμηση για την Αγία Γραφή, που είχε ο Χρυσόστομος. Δεν παραθέτει ποτέ από τα απόκρυφα βιβλία της Π.Δ., και δέχεται την απόλυτη θεοπνευστία της Αγίας Γραφής. Η ερμηνευτική του μέθοδος στηρίζεται στην κυριολεκτική έννοια των κειμένων, χωρίς να αποκλείει την τυπολογική, που η ίδια η Βίβλος αποκαλύπτει τότε πρέπει να χρησιμοποιηθεί, γιατί η Γραφή ερμηνεύεται δια της Γραφής.

Παρακάτω παραθέτουμε μερικά αποσπάσματα από τα έργα του Ιωάννη και κυρίως από τα σχόλια στη Γένεση, στο Κατά Ιωάννη Ευαγγέλιο και άλλα γραπτά του, όπου μαρτυρείται ο μεγάλος του σεβασμός και η αγάπη του στο Λόγο του Θεού. Τα σχόλιά του είναι επίκαιρα και ενδιαφέροντα για όλους τους μελετητές της Βίβλου, όλων των εποχών.

✚ Ευχάριστο και τερπνό είναι το λειβάδι με τα ωραία άνθη. Και εξαιρετική ικανοποίηση προσφέρει ο κήπος με τα γεμάτα υγεία δέντρα. Πολύ περισσότερο όμως, είναι ευχάριστη, και ασυγκρίτως περισσότερη γλυκύτητα προξενεί, η μελέτη των θείων Γραφών. Διότι, εκεί μεν στο λειβάδι, υπάρχουν άνθη που μαραίνονται. Εδώ όμως, στη Γραφή, νοήματα που είναι πάντοτε ακμαία και ισχυρά. Εκεί φυσάει δροσιστικός και ήρεμος άνεμος. Εδώ πνέει η δροσερή αύρα του Αγίου Πνεύματος. Εκεί φυτά με αγκάθια περιτειχίζουν. Εδώ η πρόνοια του Θεού μεταδίδει ασφάλεια. Εκεί τζιτζίκια τραγουδούν. Εδώ προφήτες κελαηδούν. Ας προσέχουμε λοιπόν στην ανάγνωση των Γραφών... Η μελέτη της Γραφής αποδιώχνει από την ψυχή την στενοχώρια και φυτεύει και μεταδίδει την ευχάριστη διάθεση. Διώχνει την κακία και ριζώνει την αρετή... Η θάλασσα αναταράσσεται και μοιάζει να μαίνεται. Συ όμως, πλέεις με γαλήνη. Διότι έχεις κυβερνήτη έμπειρο και σοφό, την ανάγνωση των Γραφών... (Εις το «Έξω ευρεθείς Ευτρόπιος, απεσπάσθη» III, 460-461).

✚ Με θησαυρό πολύτιμο, μοιάζει η μελέτη των θείων Γραφών. Διότι, όπως από τον πολύτιμο θησαυρό, όταν πάρει κανείς και ένα μικρό μόνο μέρος, αποκτά πολύ πλούτο, έτσι και από την Αγία Γραφή... Οι θησαυροί ως επί το πλείστον είναι κρυμμένοι στα βάθη της γης. Κανείς δεν υποπτεύεται ότι κάτω από το χώμα που πατάει, κρύβεται θησαυρός... Αυτό συμβαίνει και με τις Αγίες Γραφές. Δεν αρκεί μόνο (επιφανειακή) ανάγνωση. Χρειάζεται με επιμέλεια να ερευνηθεί το

βάθος. Εάν μόνον η ανάγνωση ήταν αρκετή, δε θα έλεγε ο Φίλιππος στον Ευνούχο, 'Αραγε εννοείς αυτά που διαβάζεις;' (Πράξ. 8:30). Εάν ήταν αρκετή η ανάγνωση, δε θα έλεγε ο Χριστός στους Ιουδαίους: 'Ερευνάτε τας Γραφάς'. Είναι δε γνωστό σε όλους, ότι εκείνος που ερευνά, δεν στέκει μόνο στην επιφάνεια, αλλά κατεβαίνει και στο βάθος...Ούτε μια συλλαβή, ούτε μια κεραία υπάρχει μέσα στην Αγία Γραφή, στο βάθος της οποίας να μην έχει αποτεθεί πολύς θησαυρός. (Εις το επιτίμησις κατά των απολειφθέντων ΙΙΙ, 159).

- ✚ Πολύ επιτυχημένα ονόμασε ο Χριστός τις Γραφές θύρες. Διότι, αυτές μας χειραγωγούν και μας κατευθύνουν προς τον Θεό και μας οδηγούν στην αληθινή γνώση περί Θεού...Εκείνος που δεν χρησιμοποιεί τις Γραφές αλλά «αναβαίνει αλλαχόθεν» δηλ. ακολουθεί και χαράσσει άλλη οδόν, και όχι την συνηθισμένη, αυτός είναι κλέφτης... (Εις τον Ιωάννην ομιλία 59η VIII 397-398).
- ✚ Τίποτε περιττό δεν υπάρχει στις Άγιες Γραφές, ούτε προφέρεται τίποτε χωρίς λόγο...Αλλά δυστυχώς μερικοί είναι τόσο χονδροειδείς και βραδείς στη σκέψη...ώστε νομίζουν ότι είναι περιττά όχι μόνον ονόματα, αλλά και ολόκληρα βιβλία όπως π.χ. το Λευιτικόν και ο Ιησούς του Ναυή και άλλα περισσότερα. Κατ' αυτόν τον τρόπο πολλοί απ' αυτούς τους ανοήτους απέρριψαν την Παλαιά Διαθήκη. Και, αφού πήραν κατήφορο ακολουθώντας την πονηρή αυτή συνήθεια, περιέκοψαν και πολλά τμήματα της Καινής Διαθήκης. Αλλά με αυτούς δε θ' ασχοληθούμε για πολύ. Αυτοί μοιάζουν με μεθυσμένους, με τους οποίους δεν είναι εύκολη η συνεννόηση..Ούτε όσα φαίνονται μικρά στη Γραφή υπάρχουν τυχαίως χωρίς λόγο και σκοπό...Διότι όλα αυτά είναι τύποι όσων επρόκειτο να συμβούν και γράφησαν προς νουθεσία μας. Γι' αυτό και ο θείος Παύλος έγραφε προς τον Τιμόθεο «Πρόσεχε τη αναγνώσει, τη παρακλήσει» (Α' Τιμ. 4:13). Δηλ. να καταγίνεται με επιμέλεια στην ανάγνωση των Αγίων Γραφών και με την παρηγοριά των θλιβομένων. Και με αυτά, τον προέτρεπε να μελετά με προσοχή τα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης. Ποιόν δε προέτρεπε; Τον Τιμόθεο, ο οποίος είναι γνωστόν, ότι είχε τόσο πνεύμα, ώστε να μπορεί να κάνει θαύματα...και να ανιστά ακόμη και νεκρούς (Εις την Προς Ρωμαίους ομιλία 31η ΙΧ, 821).
- ✚ Δε βλέπεις αυτούς που δουλεύουν τον Χαλκό, τους Χρυσοκόους...που έχουν συμπληρωμένα όλα τα εργαλεία της τέχνης τους, και αν τούς αναγκάζει η πείνα, κι αν τούς πιέζει η φτώχεια, προτιμούν να υποφέρουν, παρά να πουλήσουν κάποιο από τα όργανα της τέχνης τους και έτσι να συντηρηθούν;...Καθώς ακριβώς το σφυρί και το αμόνι και η λαβίδα είναι τα εργαλεία της τέχνης τους, έτσι και σε μας εργαλεία της τέχνης μας είναι τα αποστολικά και τα προφητικά βιβλία και όλη θεόπνευστη Γραφή...Με τα δικά μας εργαλεία ατσαλώνουμε την ψυχή μας και όταν είναι στρεβλωμένη την ισιώνουμε και όταν είναι παλιωμένη την ανανεώνουμε...(Εις τον Λάζαρον ομιλία 3η Ι, 904-905).
- ✚ Δεν καταλαβαίνεις τα κείμενα; Μα πώς θα μπορέσεις να τα καταλάβεις, αφού δε θέλεις ούτε ν' ασχοληθείς μ' αυτά; Πάρε στα χέρια σου το βιβλίο, διάβασε, πάρε όσο μπορείς να καταλάβεις και προσπέρασε τα κρυφά και δύσκολα...Θυμήσου τον ευνούχο της βασιλίσσας των Αιθιοπών...αν και δεν καταλάβαινε όσα διάβαζε, όμως τα διάβαζε καθισμένος πάνω στην άμαξα...Είδε την προθυμία του ο Θεός και του έστειλε δάσκαλο αμέσως. Αλλά θα πεις ότι δεν είναι εδώ πέρα ο Φίλιππος. Όμως, το Πνεύμα που κίνησε τον Φίλιππο είναι εδώ...Κι όταν δει ο Θεός να έχεις τόση προθυμία...κι αν άνθρωπος δε σου διδάξει αυτό που ρωτάς, Αυτός εξάπαντος θα σου το φανερώσει (3ος λόγος εις τον Πτωχόν Λάζαρον).
- ✚ Αυτά που λένε οι Γραφές, τα είπε ο Κύριος. Ώστε κι αν νεκρός αναστηθεί κι αν άγγελος εξ ουρανού κατεβεί, οι Γραφές θα πρέπει να θεωρούνται πιο αξιόπιστες...Ας μην ζητάμε λοιπόν να τα ακούσουμε αυτά από νεκρούς, με τα οποία πολύ σαφέστερα οι Γραφές κάθε μέρα μας εκπαιδεύουν (Migne P.G.T.M.H, 1009).
- ✚ Είναι μεγάλο κακό η άγνοια των Γραφών. Από εκεί που πρέπει να ωφελούμεθα, εμείς απεναντίας βλαπτόμεθα. Το ίδιο συμβαίνει πολλές φορές με τα φάρμακα. Αυτά έχουν πάντοτε θεραπευτικές ιδιότητες. Όταν όμως δε γνωρίζει κάποιος να τα χρησιμοποιήσει καλά, αντί να ωφελήσουν βλάπτουν. Οδηγούν μάλιστα ακόμη και στο θάνατο...Μεγάλη ασφάλεια, για να μην αμαρτάνει κανείς, είναι η ανάγνωση της Γραφής. Μέγας γκρεμός και βάραθρο βαθύ είναι η άγνοια της

Γραφής, μεγάλη άρνηση σωτηρίας είναι το να μη γνωρίζει κανείς τίποτα από τούς νόμους του Θεού. Αυτό και αιρέσεις γέννησε και ανήθικη ζωή έφερε, και τα πάνω κάτω έκαμε. Γιατί είναι αδύνατον, αδύνατο να φύγει κανείς δίχως καλά έργα, όταν διαβάσει πάντοτε με κατανόηση (Εις τας Πράξεις των Αποστόλων ομιλία 34η, ΙΧ, 29η και 3η ομιλία εις τον Πτωχόν Λάζαρον).

✚ Η Παλαιά Διαθήκη προέλαβε την Καινή και ερμήνευσε την Παλαιά η Καινή...Το αυτό πνεύμα υπάρχει και στην Παλαιά και στην Καινή Διαθήκη. Διότι είναι αδελφές οι δύο Διαθήκες, από έναν Πατέρα προερχόμενες (Migne P.G. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ, τόμ.50, 796).

Δ.Κ.Τ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΕΡΓΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ ΜΙΓΝΕ, τόμοι 47-64.
- ΠΑΝ.ΧΡΗΣΤΟΥ, ΠΑΤΡΟΛΟΓΙΑ, τόμ.3ος και άρθρο στην Θ.Η.Ε. τόμ.6ος
- ΒΑΡΝΑΒΑ ΤΖΩΡΤΖΑΤΟΥ, Η ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΓΡΑΦΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ (Αθήναι 1947)
- ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΝ (Αθήνα 1971)
- Β.ΓΙΟΡΓΙΑΤΙΣ, DIE LEHRE DES JOHANNES CHRYSOSTOMUS UBER DIE HL.SCHRIFT (Athens 1947)

ΠΗΓΗ: <http://www.diakrisis.gr/articles.php?lng=gr&pg=69>